

1/G45531/2020,
STUK 1/G45531/2021

Teollisuuden Voima Oyj
Olkiluoto
27160 EURAJOKI

TVO-STUK-21215, 7.4.2020; TVO-STUK-22587, 19.2.2021

Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitosyksikön latauslupahakemus

Säteilyturvakeskus (STUK) on käsitellyt Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) hyväksyttäväksi toimittaman Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitosyksikköä koskevan latauslupahakemuksen. Aineistossa TVO hakee lupaa Olkiluoto 3- ydinvoimalaitosyksikön reaktorin ydinpolttoaineen lataukseen.

Ydinpolttoaineen latausluvan edellytykset

Valtioneuvosto myönsi 7.3.2019 Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitosyksikölle (OL3) ydinenergialain (1987/990) 20 §:n ensimmäisen momentin tarkoittaman käyttöluvan. Ydinenergialain 20 §:n toisen momentin mukaisesti *ydinlaitoksen käyttämiseen ei saa ryhtyä siihen myönnetyn luvan perustella ennen kuin:*

- 1. säteilyturvakeskus on todennut, että ydinlaitos täyttää asetetut turvallisuusvaatimukset ja että turvajärjestelyt sekä valmiusjärjestelyt ovat riittävät, että ydinaseiden leviämisen estämiseksi tarpeellinen valvonta on asianmukaisesti järjestetty ja että ydinlaitoksen haltijan vahingonkorvausvastuu ydinvahingon varalta on järjestetty siitä säädetyllä tavalla; ja*
- 2. kauppaja teollisuusministeriö on todennut, että varautuminen ydinjätehuollon kustannuksiin on järjestetty 7 luvun säännösten mukaisesti.*

Kohdan 2 osalta kauppaja teollisuusministeriö (nyk. työ- ja elinkeinoministeriö, TEM) on todennut, että varautuminen ydinjätehuollon kustannuksiin on järjestetty ydinenergialain 7 luvun säännösten mukaisesti:

- TEMin päätös OL3:n vakuuksien hyväksymisestä 26.11.2020 (VN/25459/2020)
- TEMin päätös: Varautuminen ydinjätehuollon kustannuksiin ydinlaitoksen käyttämisen edellytyksenä (YEL 20 § 2 mom) 18.2.2021 (VN/25459/2020)

Ydinvoimalaitoksen tapauksessa käytön katsotaan alkavan ydinpolttoaineen latauksen aloittamisesta reaktoriin. Ydinenergialain 20 §:n toisen momentin mukaista toteamista tarkennetaan ohjeen YVL A.1 vaatimuksessa 424 seuraavasti:

1/G45531/2020,
STUK 1/G45531/2021

STUK tekee ydinenergialain 20 §:n toisen momentin mukaisen turvallisuusvaatimusten täyttymistä koskevan toteamisen ydinlaitoksen käyttöluvan myöntämisen jälkeen. Tämä toteaminen on edellytys ydinlaitoksen käytön aloittamiselle. Tarkastuksessa STUK varmentaa, että lainsäädännössä, viranomaisohjeissa, käyttöluvan ehdoissa ja STUKin päätöksissä asetetut vaatimukset on täytetty ja että ydinlaitos voidaan käynnistää turvallisesti. Tarkastuksessa läpikäydään muun muassa seuraavat asiat:

- *Laitoksen käyttöön liittyvät ydinenergia-asetuksen 36 §:n tarkoittamat asiakirjat ovat hyväksytyt ja ajan tasalla kaikilta osiltaan.*
- *Laitoksen käyttöä koskeva ohjeisto, mukaan lukien onnettomuus- ja häiriötilanneohjeet, on riittävä.*
- *Ydinlaitosta käytävä organisaatio on tarkoituksenmukainen ja riittävä.*
- *Ydinenergian käyttöön osallistuvat henkilöt täyttävät asetetut pätevyysvaatimukset.*
- *Laitoksen käytön vastuulliseksi johtajaksi ja hänen varahenkilökseen on nimetty STUKin hyväksymät henkilöt.*
- *Laitoksella on riittävä määrä ohjaajiksi hyväksytyjä henkilöitä.*
- *Laitoksen käyttöä varten on määrätty STUKin hyväksymät valmiusjärjestelyistä, turvajärjestelyistä ja ydinmateriaalivalvonnasta huolehtivat vastuuhenkilöt ja heidän varahenkilönsä.*
- *Laitoksen järjestelmien, rakenteiden ja laitteiden käyttöönototarkastukset on tehty hyväksytysti.*
- *Järjestelmäkokeiden tulokset ovat hyväksyttäviä koekäytön niiltä osin kuin koekäyttö on ollut mahdollista tehdä ennen polttoaineen lataamista reaktoriin.*
- *Rakenteiden ja laitteiden rikkomattomat perustarkastukset on tehty hyväksytysti ohjeen YVL E.5 mukaisesti.*
- *Turva- ja valmiusjärjestelyt ovat riittävät.*
- *Ydinaseiden leviämisen estämiseksi tarpeellinen valvonta on asianmukaisesti järjestetty.*
- *Ydinlaitoksen haltijan vahingonkorvausvastuu ydinvahingon varalta on järjestetty säädetyllä tavalla.*

STUK on todentanut ohjeen YVL A.1 vaatimuksessa 424 esitetyt asiat ja toteaa vaatimuksen eri kohtien täytyvän. Tarkemmin todentamisen tuloksia on käsitelty esittelymuistiossa.

Lisäksi ohjeen YVL A.1 vaatimuksessa 338 esitetään seuraavat edellytykset ydinpolttoaineen lataamisen aloittamiseksi.

Ydinpolttoaineen latauksen aloittamisen edellytyksenä myönnetyn käyttöluvan perusteella on, että STUK on tehnyt ydinenergialain 20 §:n toisen momentin tarkoittaman vaatimusten täyttymistä koskevan toteamisen ja hyväksynyt latausta koskevan hakemuksen sekä selvitykset reaktorin ja polttoaineen käyttäytymisestä ensimmäisellä käyttöjaksolla. Ohjeissa YVL E.2 ja A.5 esitetään tarkennettuja vaatimuksia ydinpolttoaineen käyttöönotolle.

1/G45531/2020,
STUK 1/G45531/2021

STUK toteaa ohjeen YVL A.1 vaatimuksessa 338 esitettyjen ydinpolttoaineen lataamisen aloittamisen edellytysten täyttyvän.

Ohjeen YVL A.1 lisäksi myös ohjeessa YVL A.5 esitetään seuraavat ehdot ydinpolttoaineen lataamisen aloittamiselle vaatimuksessa 431.

Reaktorin lataamiseen voi ryhtyä, kun STUK on hyväksynyt latauslupahakemuksen. Latausluvan edellytyksenä on

- *laitokselle on myönnetty käyttölupa*
- *STUK on tehnyt ydinenergialain (990/1987) 20 §:n mukaisen tarkastuksen, jonka tarkempi sisältö esitetään ohjeessa YVL A.1*
- *STUK on hyväksynyt lataussuunnitelman*
- *STUK on hyväksynyt ohjeen YVL E.2 "Ydinpolttoaineen ja säätösauvojen hankinta ja käyttö" mukaisen ydinpolttoaineen käyttöönottoa koskevan hakemuksen.*

STUK toteaa ohjeen YVL A.5 vaatimuksessa 431 esitettyjen reaktorin lataamisen edellytysten täyttyvän.

Lisäksi STUKin OL3-käyttölupalausunnossa (13/G42213/2016, 25.2.2019) ja tämän liitteenä olleessa OL3-turvallisuusarviossa STUK esitti lausunnon julkaisemisen aikaan avoimena olleita asioita. Lausunnossaan STUK totesi, että Säteilyturvakeskus valvoo valmistelujen etenemistä ja tekee ennen ydinpolttoaineen latausluvan myöntämistä tarkastuksen todetakseen, että turvallisen käytön edellytykset täyttyvät kaikilta osin. STUK toteaa, että käyttölupalausunnan julkaisemisen aikana avoimena olleet asiat on käsitelty ja suljettu asianmukaisesti latausvalmiuden kannalta. Asiat on käsitelty tarkemmin esittelymuistiossa.

Käyttölupalausunnan julkaisemisen jälkeen ilmenneet asiat on käsitelty esittelymuistiossa. STUK toteaa, että käyttölupalausunnan julkaisemisen jälkeen ilmenneet asiat on käsitelty ja suljettu asianmukaisesti latausvalmiuden kannalta.

Yhteenveto

Yhteenvetona STUK toteaa, että se on tehnyt ydinenergialain 20 §:n toisen momentin mukaisen turvallisuusvaatimusten täyttymistä koskevan toteamisen, jonka sisältöä on tarkemmin kuvattu ohjeen YVL A.1 vaatimuksessa 424. Tämän perusteella STUK toteaa, että OL3 täyttää sille asetetut turvallisuusvaatimukset ja että sen turva- sekä valmiusjärjestelyt ovat riittävät polttoaineen lataamiseksi reaktoriin. Lisäksi STUK toteaa, että ydinaseiden leviämisen estämiseksi tarpeellinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti ja että ydinlaitoksen haltijan vahingonkorvausvastuu ydinvahingon varalta on järjestetty siitä säädetyllä tavalla. Lisäksi STUK toteaa ohjeissa YVL A.1 ja YVL A.5 esitettyjen ydinpolttoaineen latauksen edellytyksiä koskevien vaatimusten täyttyvän.

1/G45531/2020,
STUK 1/G45531/2021

Yllä esitettyyn perustuen STUK hyväksyy TVO:n toimittaman latauslupahakemuksen ja polttoaineen lataus OL3:lle voidaan aloittaa seuraavin ehdoin.

1. Polttoaineen lataus voidaan aloittaa sen jälkeen, kun TVO on tarkastanut latausvalmiuden laitosohjeiston edellyttämällä tavalla ja STUKin edustaja on todennut tämän tarkastuksen asianmukaisesti suoritetuksi.
2. Tarvittavat järjestelmät on todettu käyttökuntoisiksi asianmukaisin pöytäkirjoin.

Ydinenergia-asetuksen 111 §:n mukaisesti STUK valvoo Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitosyksikön käyttöä sen varmistamiseksi, että laitoksen käyttö on turvallista ja että sen käytössä noudatetaan lupaehtoja ja hyväksytyjä suunnitelmia ja että käyttö on muutoinkin ydinenergielain ja sen nojalla annettujen määräysten mukaista.

STUK toteaa, että TVO:n on haettava STUKilta lupa OL3-ydinvoimalaitosyksikön reaktorin primääripiirin sulkemista varten, kriittisyys- ja pientehokkeiden tekemiseksi, sekä tehokkeiden aikana tehotasoilta 5 %, 30 % ja 60 % edetessä.

Johtaja Kirsi Alm-Lytz

Projektipäällikkö Essi Ahonen

Liitteet Valitusosoitus
Esittelymuistio, 1/G45531/2020, STUK 1/G45531/2021, 26.3.2021

Tiedoksi TEM

Valitusosoitus

Säteilyturvakeskuksen tähän päätökseen saa hakea muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lain vastainen. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksiantotapa	Tiedoksisaantipäivä
Saantitodistus tai muu todisteellinen tiedoksianto	Vastaanottamis- tai noutamispäivä
Tavallinen kirje	Seitsemäs päivä kirjeen lähettämisestä jollei muuta näytetä.
Sähköinen viesti (esim. sähköposti)	Kolmas päivä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Viranomaisen katsotaan kuitenkin saaneen tiedon kirjeestä saapumispäivänä.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Jos valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen,

voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle;
- 4) asiamiestä käytettäessä valtakirja, sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen ja valituksen käsittelystä perittävät maksut

Valitus on toimitettava valitusajan kuluessa hallinto-oikeudelle. Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse, telekopiona, sähköpostina tai lähetin välityksellä. Valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on kello 8.00-16.15.

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat osoitteessa www.oikeus.fi. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksuista säädetään tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015). Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa säädetään tapauksista, joissa maksua ei peritä.

